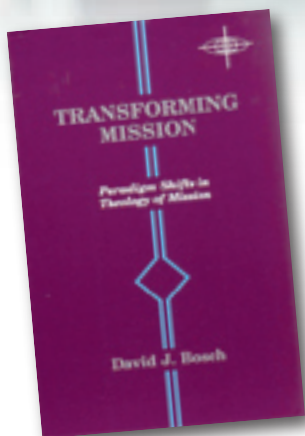

Wat is zending?

Een evangelisch perspectief

Het lijkt nogal ironisch om de vraag 'wat is zending?' te stellen op een moment dat de Kerk van Jezus Christus zich al 2000 jaar heeft bezig gehouden met zending. Maar iedereen die de geschiedenis van het Christendom bestudeert, weet dat door de eeuwen heen zending op verschillende manieren is uitgeoefend. Toch is de bijbelse grondslag niet veranderd. Waarom dan dit artikel? Stanley Davies

trends

Enorme veranderingen

Voor het beantwoorden van deze vraag wijs ik u op de gezaghebbende studie van David Bosch: 'Transforming Mission – Paradigm Shifts in Theology of Mission' (1991). Hij schrijft daarin het volgende: "De christelijke kerk in het algemeen en de christelijke zending in het bijzonder worden heden ten dage geconfronteerd met vraagstukken waarvan zij nooit gedroomd hebben en die schreeuwen om een reactie die zowel relevant is voor deze tijd als in overeenstemming met de essentie van het christelijk geloof". Vervolgens noemt hij zeven factoren:

1. Het westen is zijn dominante positie in de wereld kwijtgeraakt.
2. Meer dan ooit tevoren worden er vraagtekens gezet bij onrechtvaardige constructies van onderdrukking en uitbuiting.
3. Er is een diep gevoel van dubbelzinnigheid over de westerse technologie en ontwikkeling.
4. We leven in een steeds kleiner wordende wereld met slechts eindige hulpbronnen.
5. Vandaag de dag zijn wij in staat om zowel de aarde te vernietigen als de mensheid uit te roeien.
6. In Europa ontwikkelde theologieën kunnen geen hoger gezag claimen dan theologieën van elders.
7. Christenen worden gedwongen hun houding jegens en hun beoordeling van andere godsdiensten te herzien.

Hij schreef dit in 1991. We zijn nu al een aardig eindje op weg in de 21e eeuw en aan de verkeerde kant beland van de gebeurtenissen op 11 september 2001 en alles wat daaruit voortvloeit.

Zending als Gods missie

Voor evangelicalen begint zending bij God Zelf, zoals geopenbaard in de Bijbel. God is de schepper van en de drijfkracht voor zending. Hij roept ons op met Hem bezig te zijn in Zijn missie voor de planeet die aarde heet. De Bijbel doet zowel verslag van Gods betrokkenheid in ons heelal, als van Zijn soevereine openbaring in Zijn Zoon, onze Heiland, de Here Jezus Christus. Tevens laat de Bijbel zien hoe God al vóór het begin van het aardse tijdperk bezig was met zending en dit is blijven doen door de geschiedenis van de mensheid heen. Zoals John Stott het verwoordt: "De oermissie komt van God, want Hij is het die Zijn profeten, Zijn Zoon en Zijn Geest heeft gezonden" (in: *Christian Mission in the Modern World*, 1975). De drie-eenige God zendt de Kerk de wereld in om het Goede Nieuws over Jezus Christus met anderen te delen.

Zending als evangelisatie

Voor veel evangelicalen in het verleden was zending voornamelijk gebaseerd op de Grote Opdracht die Jezus op verschillende plaatsen bij verschillende gelegenheden tussen Zijn opstanding en Hemelvaart

gaf. In deze Bijbelgedeelten wordt de nadruk voornamelijk gelegd op het verkondigen van het Goede Nieuws van verlossing en het maken van discipelen. Evangelisatie in zijn vele vormen wordt dus gestimuleerd, zodat mannen en vrouwen, jongens en meisjes, aangemoedigd worden zich in te zetten voor Christus en zich in te voegen in een plaatselijke kerk. Christelijk discipelschap wordt gezien als een geloofsontwikkeling, omdat het ieder aspect van het leven van een gelovige in Jezus Christus raakt. Waar geen kerken zijn, wordt een begin gemaakt met het stichten van kerken, zodat gelovigen in hun geloof kunnen worden onderwezen en gevoed. Op welke manier evangelisatie zich tot zending (in de ruime betekenis, red.) verhoudt, is nog steeds onderwerp van gesprek.

Méer dan evangelisatie

Nuttig in dit verband zijn de vier kenmerken van het evangelicalisme, die de geschiedkundige David Bebbington heeft vastgesteld, namelijk 1. biblicisme, 2. bekeringsgerichtheid, 3. activisme en 4. de centraliteit van het kruis (in: *Evangelicals in Modern Britain*, 1989). Alle vier zijn nog steeds in grote lijnen geldig voor evangelische zending aan het begin van de 21e eeuw. Het laatste van deze vier kenmerken is van bijzonder belang, niet alleen omdat de centrale leer van het kruis van Christus de weg voor vergeving van zonde is, maar ook als voorbeeld van zending voor hen die in het voetspoor van de Heiland treden. Zending in Zijn voetsporen houdt een aanvaarden in van lijden omwille van Christus. Ook zending in zwakheid wordt steeds meer gezien als de standaard, in plaats van zending vanuit een positie van kracht.

De laatste 30 jaar hebben de evangelicalen ook opnieuw de maatschappelijke implicaties van zending benadrukt. Op zichzelf is dit geen nieuwe nadruk, omdat evangelicalen aan het sociale aspect van evangelisatie en zending tijdens de evangelische opwekkingsbewegingen in de 18e en 19e eeuw gezag verleenden. Maar tegen het eind van de 19e eeuw raakten de evangelicalen minder betrokken bij maatschappelijke vraagstukken wegens de angst dat 'het sociale evangelie' ten koste ging van evangelisatie. Door zich terug te trekken in het piëtisme onthielden de evangelicalen zich enkele tientallen jaren van maatschappelijke betrokkenheid als een krachtig onderdeel van zending.

Opvattingen over zending

De missiologen Padilla en Escobar ontwikkelden posities om de verscheidenheid aan standpunten over zending te illustreren (in een paper van Tear-

fund UK). Zij pleiten voor 'Integrale zending' als de meest bijbelse positie. (zie tabel) Hoe dichter men bij het ene uiterste zit, des te moeilijker is het om in het andere uiterste iets goeds te zien.

Integrale zending ('integral mission')

Integrale zending verenigt een scala aan activiteiten die worden gezien als het aanspreken van de totale mens in zijn gemeenschap, wat ook wereldwijde betekenis heeft. De nadruk hierbij ligt op het integreren van onze benadering van de wereld, de bevolkingsgroepen en de mensen die daarvan deel uitmaken. Het draait hier om het verkondigen en uitleven van het Goede Nieuws, waarvan het Evangelie het hart vormt. De groei van evangelische hulp- en ontwikkelingsorganisaties zoals Tearfund heeft ertoe bijgedragen dat integrale zending als de meest bijbelse vorm van zending wordt beschouwd. Deze organisaties nemen vanuit hun streven om geëngageerd te zijn in een complexe wereld ook steeds meer de rol van pleitbezorgers aan, zoals in de Micha Campagne beweging.

Theologie van het Koninkrijk

Het ontstaat van de Micha Campagne is mede gekomen doordat evangelicalen de theologie van het 'Koninkrijk van God' in de Bijbel herontdekten. Sommige evangelicalen hadden de persoonlijke behoefte aan redding en het kerkenstichtend werk zo hoog in het vaandel staan, dat zij het centrale onderwijs van Jezus over het Koninkrijk van God over het hoofd zagen. De herontdekking hiervan droeg er ook aan bij dat men ging erkennen dat zending veel breder is dan het individu of zelfs een kerkgenootschap. De zorg van de Schepper gaat uit naar de hele wereld; dus moet de zorg van hen die Hem volgen dat ook doen. Anderen uit charismatische of pinksterkringen zijn nog verder gegaan en brachten 'woorden, werken en wonderen' samen onder één vlag.

Evangelicalen en wereldzending

In de laatste 15 jaar is de evangelische zendingsbeweging uitgegroeid tot een echte wereldwijde beweging waarbij niet alleen zendelingen uit Westerse landen, maar ook uit de tweederde wereld betrokken zijn. Met heel veel passie en toewijding zijn christenen uit allerlei landen betrokken geraakt bij zending: van Korea tot Brazilië, van de Oekraïne tot Nigeria, van Zuid-Afrika tot de Zuidzee en heel recent ook vanuit China met zijn 'terug naar Jeruzalem'-beweging. 'Zending van overal naar overal' wordt werkelijkheid en evangelicalen willen medewerkers van God te zijn om onze noodlijdende wereld te bereiken met het Evangelie.

De zorg van de Schepper gaat uit naar de hele wereld; dus moet de zorg van hen die Hem volgen dat ook doen

Dit is een beknopte en bewerkte versie van het artikel: 'What is mission? An Evangelical Perspective'. De Nederlandse vertaling is van Hannie Tijman.

1 Verkondiging alleen	2 Traditioneel evangelicaal	3 Pragmatisch evangelicaal	4 Integrale zending	5 Pragmatisch oecumenisch	6 Traditioneel oecumenisch	7 Bevrijdingstheologie
Goed doen is een afleiding (daarom een zonde) van onze roeping om het Evangelie te verkondigen.	Maatschappelijke programma's zijn aanvaardbaar, zolang ze niet ten koste gaan van evangelisatie.	Maatschappelijke programma's zijn een goede strategie voor evangelisatie (een middel om een doel te bereiken).	Wij doen goed, omdat wij christenen zijn – er is geen verschil tussen barmhartigheid en verkondiging.	Evangelieverkondiging is prima, maar alleen als er gelegenheid voor wordt geboden (geen opzettelijkheid)	Ons prediken is goed doen. Gebruik geld en personeel niet om te 'verkondigen'.	Het Evangelie verkondigen gaat via het veranderen van de onrechtvaardige maatschappelijke structuren.